

Postfach 2709
D-58477 LÜDENSCHIED

Schützenstraße 12
D-58511 LÜDENSCHIED

Fjedersikkerhedsventil
(vandpåfyldning)
Fjærsikkerhedsventil (vannpåfylling)
Jousella varustettu varoventtiili (täyttö-
korkki)

Tragt
Trakt

Supplio

Dampfløjte
Dampfløyte
Höjrypilli

Tärkeää!
Laitetta ei saa käyttää ilman jousella varustettua varoventtiiliä. Laitteessa saa käyttää ainoastaan Wilescos höjrymoottoriöljyä ja kuivia polttoainetabletteja.

D 10
155 ml

Viktigt!

Brug aldrig dampmaskinen uden sikkerhedsventil. Brug kun WILESCO-olie.
Brug kun Torrbrænsle-tabletter.

Viktig!

Brug aldri maskinen uten sikkerhetsventilen. Bruk kun WILESCO dampmaskinolie. Bruk kun tørrbrænseltabletter.

Vandstandsglas
Seglass
Veden maksimikorkeus

Minimum vandstand
Minimum vannstand
Veden minimikorkeus

Centrifugalregulator
Sentrifugalregulator

Oliesmøresteder
Smør
Öljytään

For befæstelsesskruer
For festeskruer
Kiinnitysruuveja varten

Brændstofbeholder
Brskuffensel
Poltin

Oliepåfyldningsskruer
Oljepåfyllingsskruer

DK

Bemærk!

Vigtige oplysninger og sikkerhedsanvisninger for Deres egen sikkerheds skyld:

1. Af sikkerhedsmæssige grunde bør børn under aldrig bruge dampmaskinen uden opsyn (anbefalet alder for børn fom 8 år). Under drift af

dampmaskinen, og indtil den er afkølet, skal dampmaskinen være under tilsyn hele tiden.

2. Ved driftsforstyrrelse skal en fagmand eller firmaet WILESCO kontaktes - ellers bortfalder garantikravet.

3. Hvis man selv foretager indgreb, reparationer eller andre ændringer som er i modstrid med brugsvejledningen, bortfalder en hver form ansvarskrav, undtagen når der er tale om en fabriktionsfejl.

4. Under tryk stående dele som dampkedel, fjedersikkerhedsventil osv. har gennemgået en 100 % kontrol før leveringen. Fjedersikkerhedsventilen må ikke forstilles. Det er ikke tilladt at bruge dampmaskinen uden fjedersikkerhedsventil. Før enhver ibrugtagning af dampmaskinen skal fjedersikkerhedsventilen funktionstestes ved enten at sammentrykke fjederen eller ved kort at trække i den øverste ventilstang. Hvis der, pga. kalkholdigt vand, skulle aflejre sig kalkrester på fjedersikkerhedsventilen, skal denne omgående udskiftes med en ny.

5. Overophedning: Når maskinen er i drift, bliver brændstofsuffen, dampkedlen og kedelhuset samt fjedersikkerhedsventilen, dampledningerne og dampprøret meget varme. Berør ikke disse! Der er fare for forbrændinger!

6. Sikkerhedsforanstaltninger: Når maskinen er i drift, må børn absolut ikke røre ved de bevægelige dele.

7. Fare ved opvarmning uden tilstrækkelig mængde vand i dampkedlen.

Start aldrig maskinen eller fortsæt opvarmningen, uden at have fyldt tilstrækkeligt med vand på. **Anbefaling:** Kontrollér også vandstanden omhyggeligt, når Torrbrænsle-tabletterne lægges i. Vandet skal ses i vandstandsglasset mindst til den nederste kant. Hvis der er for lidt vand i kedlen, kan dampkedlen ødelægges - lodningerne bliver utætte. Reklamationer på grund af skader og følger heraf afvises. Hvis der opstår utæthed i dampkedlen eller i andre dele, hvorved vand eller damp lækker ud, skal dampmaskinen **straks stoppes** (brændstofsuffen skal

tages ud og dampfløjten skal betjenes). En nødvendig reparation må kun udføres af en fagmand eller firmaet WILESCO.

8. Dampmaskinen overholder sikkerhedsnormen samt alle gældende forskrifter. Hver dampkedel er kontrolleret med en vandtryksprøve på 5 bar. Driftstrykket er maks. 1,5 bar.

9. Gem denne brugsanvisning.

10. Det anbefales at sætte den stationære dampmaskine på et ikke rutslydende underlag eller fastgøre den på f. eks. en belagt spånplade (ca. 16 mm tyk) med fire træskruer (3,5 x 45 mm).

Pladens størrelse er bl.a. afhængig af antallet modeller, som skal drives af dampmaskinen.

Brugsanvisning

11. Skru fjedersikkerhedsventilen ud og fyld dampkedlen til ca. 3/4 (den øverste linje på vandstandsglasset) ved hjælp af tragten med så varmt vand som muligt. Løft tragten lidt ved vandpåfyldningen, således at luften kan slippe ud fra dampkedlen. Anvend om muligt destilleret vand eller regnvand (bedst er ikk kalkholdigt vand).

12. Montér dampfløjten på dampkedlen. Når dampfløjten skrues i, skal løftestangen helst pege udad (evt. skal man lægge flere pakninger under), så dampfløjten kan betjenes uden at komme i berøring med kedlen. Træk ikke i stangen, den må kun forsigtigt bevæges frem og tilbage. Bemærkning: **Med dampfløjten kan man meget nemt regulere et evt. overtryk i dampkedlen ved at betjene løftestangen eller kontrollere, om der findes damptryk tilbage i kedlen, inden man smører cylinderen med olie.**

13. Før cylinderen smøres skal overtrykket først aflæses ved hjælp af dampfløjten. Afskru derefter oliepåfyldningsskruen og efterfyld WILESCO dampmaskineolie (art.-nr. Z 83). Drej samtidig svinghullet flere omgange, så olien tilsuges. Smøring skal ske ved hver brændstofpåfyldning, sådan at stemplet ikke sætter sig fast (2-3 dråber holder for ca. 10 minutters drift). Smør alle lejer og led med en smule olie. Sørg for, at der ikke er noget tryk tilbage i dampkedlen, når kedlen skal efterfyldes - kontrollér ved at åbne dampfløjten flere gange.

14. Læg Torrbrænsle-tabletter i brændstofsuffen i to lag (det nederste fladt, det øverste på højkant, men ikke mere end 4 styk ad gangen) og tænd derefter for tabletterne. Kun WILESCO brændstofsuffen må anvendes. **Advarsel! Da man nu har åben ild, skal man være ekstra forsigtig og overholde alle nødvendige sikkerhedsforholdregler for omgang med åben ild. Brændstofsuffen er justerbar. Ved hjælp af hullerne i siden, passende til brændstofsuffens føring i kedelhuset, kan ilttilførslen og dermed flammens højde reguleres.**

For at undgå, at kedlen kører tør under drift, bør vandstanden i kedlen kontrolleres og efterfylles hver gang der efterfylles Torrbrænsle-tabletter. Forholdet mellom Torrbrænsle-Tabletter og vandstanden i kedlen er valgt således, at kedlen ikke kan køre tør uten at der efterfylles Torrbrænsle-tabletter. Brændstofsuffen skal være helt skubbet ind.

Viktig: Etter at driften er avsluttet, skal brændstofsuffen trækkes ud af dampmaskinen, inden skuffen afkøles, ellers kan det ske, at skuffen sætter sig fast pga. brændstofrester. Hvis skuffen har sat sig fast, kan den løsnes ved at vrikke lidt til højre/venstre.

OBS! Fyring med Torrbrænsle-tabletter kræver meget ilt.

God ventilering af rummet er derfor nødvendigt. Tabletter, som ikke er brændt op, afgiver en vis lugt, og må ikke blæses ud, men skal have lov til at brænde op. Hvis der mangler vand i dampkedlen, bør brændstofsuffen stilles på et ildfast underlag, sådan at tabletterne kan brænde op.

15. Drej svinghjulet med håndkraft, således at kondensvandet i ledningen og cylinderen kan undvige. Derved sættes dampmaskinen igang.
16. Efter afsluttet drift og afkøling bør dampmaskinen serviceres. Tøm resterende vand i kedlen ud. Skru dertil fjædersikkerhedsventilen af og af-tag alle løse dele fra modellen. **Vær forsigtig, hvis vandet er varmt!** Resterende vand i dampkedlen kan ikke skade dampmaskinen, men kan evt. forårsage aflejringer på vandstandsglasset. Kalkaflejringer i vandstandsglasset eller i kedlen må aldrig fjernes med eddike eller andre stærk ætsende midler (Anbefaling: Anvend et kalkløsende middel som ikke angriber messing eller loddetin). Evt. sod på dampkedlens underside skader heller ikke maskinen funktion og kan fjernes med en børste. Tør derefter maskinen af.

Garanti:

17. Alle WILESCO dampmaskiner er kontrolleret omhyggeligt af fabrikken. Hvis maskinen trods dette har en fejl, bedes man om at sende den til salgsstedet eller direkte til fabrikken. **Fabrikken beder om forståelse for, at allerede anvendte maskiner ikke kan erstattes med nye.** Til de mest almindelige reklamationer hører utætte dampkedler. Loddessømmene ødelægges, hvis maskinen kører med for lidt vand. I sådanne tilfælde smelter loddetinnet i sømmene og kedlen bliver utæt. Dette er et entydigt bevis for, at kedlen har været kørt tom. Kontrollér derfor altid vandstanden i dampmaskinen, da tomkørsel af vandkedlen vil medføre at garantien bortfalder!

Vi forbeholder os ret til tekniske ændringer.

WILESCO ønsker Dem nu meget fornøjelse med Deres dampmaskine og "fuld damp forud"!

N

Obs!
Viktige opplysninger og råd vedrørende din egen sikkerhet

1. Av sikkerhetsgrunner må barn under 8 år aldri bruke dampmaskinen uten tilsyn,

ettersom man arbeider med åpen ild, damptrykk, varm dampkjele, dampprør osv. Under kjøring og til den er helt avkjølt må dampmaskinen stå under stadig overvåking.

2. Ved driftsfeil må en autorisert fagmann eller firma WILESCO kontaktes – ellers bortfaller ethvert erstatningsansvar.

3. Hvis dampmaskinen egenhendig endres, repareres eller manipuleres, uansett om det skulle gjelde en fabrikkasjonsfeil, bortfaller ethvert erstatningskrav.

4. Deler som står under trykk, som dampkjele, fjærsikkerhetsventil osv. har gjennomgått 100 % kontroll før levering. Fjærsikkerhetsventilen må ikke justeres. Det er ikke tillatt å bruke en dampmaskin uten sikkerhetsventil. Hver gang før bruk må man kontrollere om fjærsikkerhetsventilen fungerer ved å trykke sammen fjæren eller trekke kort i den øvre ventilstangen. Kontroller at sikkerhetsventilen fungerer før hver kjøring.

5. Varme: Når maskinen arbeider, blir brenselkuffen, dampkjelen og kjelehuset samt sikkerhetsventilen, dampledningene og damrøret varmt. Ikke rør disse!

6. Vernetiltak: Når maskinen arbeider, må barn absolutt ikke berøre de bevegelige delene.

7. Fare ved oppvarming uten tilstrekkelig med vann i dampkjelen: Sett aldri i gang maskinen eller fortsatt oppvarmingen uten å ha fylt på tilstrekkelig med vann. Anbefaling: Når man bruker tørrbrenseltabletter, må man ettefylle vann. Vannet må være synlig **minst til den nederste kanten** av seglasset, hvis ikke blir loddningene utette og kjelen ødelegges. Kontroller også vannstanden nøye når tørrbrenseltabletter legges i. Vannet må være synlig minst til den nederste kanten av seglas-

set. Hvis man ikke tar hensyn til dette, ødelegges dampkjelen - loddningene blir utette. Reklamasjoner vedrørende skader og følgeskader i forbindelse med dette vil bli avvist. Hvis det skulle oppstå utetthet i dampkjelen eller i andre deler, slik at vann eller damp lekker ut, må dampmaskinen omgående stanses og brenselkuffen må tas ut og også dampfløyten skrus ut. Reparasjon må utføres av fagmann eller firma WILESCO.

8. Dampmaskinen er i samsvar med sikkerhetsnormen hhv. gjeldende lovfestede forskrifter. Hver dampkjele er testet med en vanntrykkprøve på 5 bar. Dampkjelen rommer 170 cm³ – damptrykket kan komme opp i 1,5 bar.

9. Ta vare på denne bruksanvisningen!

10. Det lønner seg å sette den stasjonære dampmaskinen på et sklihemmende underlag eller f.eks. feste den på en belagt sponplate (ca. 16 mm tykk) med fire treskruer (3,5 x 45 mm).

Størrelsen på platen er bl.a. avhengig av hvor mange modeller som skal drives sammen med dampmaskinen.

Bruksanvisning

11. Skru ut fjærsikkerhetsventilen. Fyll dampkjelen 3/4 full (øverste linje på seglasset) med så varmt vann som mulig. Løft trakten litt ved påfyllingen slik at luften forsvinner fra dampkjelen. Bruk kun kalkfattig eller enda bedre kalkfritt vann (f.eks. destillert vann).

12. Monter dampfløyten på dampkjelen. Når dampfløyten skrus på, må hevarmen om mulig peke utover (det må ev. legges under flere pakninger, ellers kan hevarmen skades). Trekk ikke ut hevarmen, beveg den bare forsiktig fram og tilbake. **Med dampfløyten** kan man svært enkelt ved å aktivere hevarmen regulere ev. overtrykk i dampkjelen eller kontrollere om det er igjen damptrykk i kjelen før man smører sylindere.

13. Ta stampelet ut av sylindere og smør det med WILESCO dampmaskinolje (art.-nr. Z 83). Drypp også noen dråper olje i sylindere. Vri samtidig svinghjulet flere omdreininger. Sett fast stampelet igjen og smør rikelig slik at stampelet ikke kan sette seg fast. **Viktig:** Påse at det ikke er igjen noe damptrykk i dampkjelen når stampelet smøres – kontroller ved å åpne dampfløyten flere ganger.

14. Legg tørrbrenseltabletter i brenselkuffen i to lag (det nedre flatt, det øvre på høykant / ikke mer enn fire stykker). Tenn deretter tabletene. Advarsel! Nødvendige sikkerhetsforanstaltninger i forbindelse med omgang med åpen ild må følges. Flammens høyde kan reguleres med den justerbare brenselkuffen (se bildet). Før du legger i nye sprittabletter må du alltid kontrollere vannstanden og etterfylle vann slik at kjelen ikke brenner tørr. Forholdet mellom sprittabletter og vannvolumet i kjelen er konstruert slik at kjelen ikke kan brenne tørr uten at det legges i nye tabletter. Brenselkuffen må være skjøvet helt inn, ellers kan seglasset skades.

Viktig: Trekk brenselkuffen ut av dampmaskinen før skuffen avkjøles, ellers kan den bli skadd. Hvis skuffen skulle sette seg fast, kan den løsnes ved at man lirker forsiktig til begge sider eller at åpningen utvides noe med en vanlig flat tang. Legg ikke mer enn 4 tabletter i brenselkuffen! Bruk kun original WILESCO brenselkuff!

OBS! Fyring med tørrbrenseltabletter krever mye oksygen. Det er derfor viktig at rommet luftes ordentlig. Tabletter som ikke brenner ordentlig avgir en viss lukt og skal ikke blåses ut, men skal tennes opp. Hvis det mangler vann i dampkjelen, bør brenselkuffen settes på en metallplate og tablettene tennes opp.

15. Vri svinghjulet for hånd, slik at kondensvannet som finnes i ledningen og sylindere kan forsvinne. Dampmaskinen begynner å gå.

16. Etter bruk og avkjøling: Tøm ut vannet som er igjen i dampkjelen. **Vær forsiktig dersom vannet er varmt!** Resterende vann i dampkjelen kan ikke skade funksjonen, men det kan ev. forårsake avleiringer på seglasset. Skru av fjærsikkerhetsventilen og ta av alle løst påsatte deler før du snur modellen. Eventuell sot på dampkjelens underside kan fjernes med en børste. Tørk deretter av maskinen. Kalkrester på seglasset eller i dampkjelen må ikke fjernes med eddike eller andre etsende midler (anbefaling: bruk et kalkoppløselig middel som ikke angriper messing og loddetinn). Spør i stedet det lokale vannverket hvilket rengjøringsmiddel som anbefales til en messingdampkjele, da vannkvaliteten kan variere stort.

Garanti:

17. Alle WILESCO dampmaskiner gjennomgår en grundig sluttkontroll. Ved evt. feil kan du sende dampmaskinen via din faghandler eller direkte til oss. **Fabrikken ber om forståelse for at maskiner som er brukt ikke kan erstattes med nye.** Utette dampkjeler er blant de vanligste reklamasjonene. Loddetråden smeltes ned ved oppvarming uten tilstrekkelig med vann i dampkjelen, blir dampkjelen utett. I slike tilfeller har loddetinnet smeltet i loddefugen. Slike reklamasjoner kan naturligvis ikke aksepteres! Kontroller derfor alltid vannstanden i dampkjelen!

WILESCO ønsker stor fornøyelse med dampmaskinen og full fart forover.

FI

Tärkeitä tietoja ja turvallisuusohjeita!

1. Laitte on tarkoitettu yli 8-vuotiaille ja silloinkin vain vanhempien valvonnassa. Laitetta tulee valvoa koko käynnissäolon ajan kunnes se on täysin jäähtynyt.

2. Jotta takuu olisi voimassa, saa laitetta korjata ainoastaan jälleenmyyjän tai valmistajan edustaja.

3. Takuu ei ole myöskään voimassa, jos laitteen säätöjä on muuttanut tai korjannut joku muu kuin valtuutettu henkilö, jos kysymyksessä ei ole tuotevika.

4. Kaikki höyrynpaineen kanssa kosketuksessa olevat osat kuten kattila, jousella varustettu varoventtiili jne. on huolellisesti testattu. Varoventtiilin säätöjä ei saa muuttaa. **Höyrykoneetta ei saa käyttää ilman jousella varustettua varoventtiiliä.** Varoventtiilin kunto tulee tarkistaa ennen jokaista käyttökertaa joko painamalla jousia tai vetämällä venttiilin päällä olevasta tangosta. Jos varoventtiilin jousi on kalkkeutunut, tulee se välittömästi vaihtaa.

5. Palovammavaara! Höyrykoneen osat kuten kattila, kattilan kuori, varoventtiili ja höyryputket ovat hyvin kuumia. Niihin ei saa koskea laitteen toiminnan aikana.

6. Älä koske liikkuviin osiin! Laitteen toimiessa tulee valvoa, että erityisesti lapset eivät koske laitteen liikkuviin osiin.

7. Kattilassa tulee olla vettä kuumennuksen aikana. Kattilan vesitilanne tulee aina tarkistaa, kun laite on toiminnassa. Kattila tulisi täyttää aina polttoainetablettien lisäyksen yhteydessä. **Vettä tulee aina olla vähintään kattilan mittalasin alimpaan merkkiin saakka,** muuten juotokset löystyvät ja kattila voi mennä pilalle. Liian vähäisestä vedestä johtuvia vaurioita ei korvata. Höyrykone tulee välittömästi pysäyttää, jos havaitsette vuotoja tai höyrypurkauksia kattilassa tai muissa osissa. Kone pysähtyy, kun poltin poistetaan ja paine lasketaan höyrypillin avulla. Laitteen saa korjata ainoastaan Wilescon valtuuttama henkilö.

8. Höyrykone täyttää kaikki turvallisuusvaatimukset. Kattila on suunniteltu kestämään 5 bar'n paine. Laitteen normaali käyttöpaino on 1,5 bar.

9. Säilytä nämä ohjeet huolellisesti!

10. Höyrykone tulee sijoittaa vakaalle alustalle tai kiinnittää se päällystettyyn vähintään 16 mm lastulevyyn neljällä puuruuvilla (3,4 x 45 mm). Levyyn koko riippuu siitä, montaako pienoismallia käytetään höyrykoneen ohella.

Käyttöohjeet

11. Jousella varustettu varoventtiili kierretään auki. Kattila täytetään suppilolla noin 3/4 tilavuudeltaan (kattilan lasin mitta-asteikon yläosaan) mielellään lämpimällä vedellä. Kaadettaessa suppiloa pidetään hieman koholla, jotta ilma pääsee kattilasta. Laitteessa tulee käyttää vähäkalkkista tai tislattua vettä.

12. Sen jälkeen kattilaan ruuvataan höyrypilli. Kierretäessä vivun tulee osoittaa ulospäin (käytä tarvittaessa kangasrättiä). Tällöin höyrypilliä voidaan käyttää ilman, että se koskettaa kattilaa. Vipua ei saa vetää pois, sitä voi liikuttaa kevyesti edestakaisin.

Huomio! Höyrypillillä voidaan helposti säätää kattilan painetta ja tarkistaa ennen voittoa, onko kattilassa painetta.

13. Ennen öljyämistä kattila tyhjennetään paineesta. Sylinterin öljyämistä varten öljyruuvi avataan ja aukkoon tiputetaan öljyä. Vauhtipyörää pyöritetään useita kertoja, jotta öljy valuu tarvittaviin paikkoihin. Kone tulee öljytä aina, kun laitteeseen asennetaan uudet polttoainetabletit. Kymmenen minuutin käyttöön kuluu noin 2-3 tippaa öljyä. Kaikki laakerit ja liitokset tulee myös öljytä. Ennen kattilan täyttöä vedellä tarkastetaan kattilan paine höyrypillillä.

14. Polttoainetabletit asetetaan polttimeen kahteen kerrokseen. Alemman kerroksen tabletit asetetaan lappeelleen ja ylemmät niiden viereen. Koskaan ei saa käyttää enempää kuin 3 tablettia. Sen jälkeen tabletit sytytetään. Koneessa saa käyttää ainoastaan Wilescon poltinta. **Avotulen käsittelyssä tulee olla aina erityisen varovainen!** Haluttu liekin korkeus saadaan säätämällä polttimon hapensaantia. Polttimoa vedettäessä tai työnnettäessä ilma-aukkojen koko muuttuu. Aina ennen uusien polttoainetablettien lisäämistä tulee tarkistaa, että kattilassa on riittävästi vettä. Jos vettä on riittävästi, kone käy turvallisesti niin kauan, kun tabletit palavat. **Poltin tulee työntää kunnolla koneen sisään. Höyrykoneen kuumennuksen jälkeen poltin tulee ehdottomasti poistaa koneesta vielä kun se on kuumaa,** muuten palamaton polttoaine voi tukkeuttaa polttimen ohjaimen. Jumiutuneen polttimen voi yrittää poistaa koneesta kallistelemalla poltinta kevyesti vasemmalle ja oikealle.

Huomio! Tabletit vaativat palaakseen paljon happea. **Jos koneetta käytetään sisällä, tulee huoneen tuuletuksesta huolehtia.** Tablettien tulee antaa palaa loppuun, jotta epämiellyttävää hajua ei syntyisi. Niitä ei saa puhaltaa sammuksiin. Jos koneesta loppuu vesi, poista poltin koneesta paloturvalliselle alustalle ja anna tablettien palaa loppuun.

15. Kun koneesta alkaa tulla höyryä, pyöräyttäkää vauhtipyörää kädellä, jotta tiivistynyt vesi poistuu putkista ja sylinteristä. Nyt höyrykone on käyttövalmis.

16. Kun höyrykone on jäähtynyt, täytyy se huoltaa. Vesi valutetaan pois kattilasta. Tätä varten poistetaan kattilan varoventtiili. Myös kaikki irtonaiset osat tulee poistaa. Kallistakaa konetta. **Vesi saattaa olla yhä kuumaa!** Kattilaan jäänyt vesi saattaa sumentaa kattilan ikkunan. Kalkkeutunut kattilan lasia tai kattilaa ei koskaan saa puhdistaa etikalla tai syövyttäville aineille. (Puhdistukseen kannattaa käyttää kalkanpoistoainetta, joka ei vahingoita messinkiä ja juotoksia). Kattilan alaosan nokeentuminen ei vaikuta laitteen käyttöön. Noki voidaan poistaa harjalla. Lopuksi pienoismalli puhdistetaan puhtaalla kangasrättillä.

Takuu:

17. Kaikki Wilescon höyrykoneet tarkastetaan huolellisesti ennen myyntiä. Autamme mielellämme, jos laitteen käytössä ilmenee ongelmia. Voitte kääntyä joko suoraan Wilescon tehtaan tai jälleenmyyjän puoleen. **Korjaamme kaikki virheelliset laitteet, mutta emme vaihda käytettyä laitetta uuteen.** Useimmat valitukset koskevat vuotavaa kattilaa. Juotokset voivat aueta, jos kattilassa ei ole ollut riittävästi vettä. Juotoksien pisanamuotoisuus kertoo, että kattilassa on ollut liian vähän vettä. **Tarkastakaa aina huolellisesti veden riittävyys. Vaurioiden korjaaminen ei kuulu takuuseen, jos koneessa on ollut käytön aikana liian vähän vettä.**

Valmistajalla on oikeus muuttaa yksipuolisesti laitteen teknisiä tietoja.

Wilesco toivoo, että laitteenne tuottaa teille paljon iloa. Täyttää höyryä eteenpäin!

n.l. de opwarmtijd. Tijdens het vullen de trechter een klein beetje oplichten, waardoor de lucht uit de ketel kan ontsnappen. Alleen kalkarm water gebruiken; indien dit niet voorhanden is, raden wij u gedistilleerd water aan.

12. De stoomfluit nu op de ketel monteren, het is verstandig de stoomfluit door middel van de bijgeleverde pakkingen zo te monteren dat de handel naar buiten wijst waardoor deze makkelijk en met weinig gevaar voor aanraken van de ketel te bedienen is. "De stoomfluit mag nooit aan de handel in en uit de ketel gedraaid worden". Aanwijzing: door de handel van de stoomfluit open te draaien kunt u makkelijk de overdruk in de ketel regelen, of testen of de stoomdruk weg is voor het smeren van de cilinder.

13. **Belangrijk: voor het smeren moet de stoom uit de ketel zijn, dit doet u door de stoom d.m.v. stoomfluit te laten ontsnappen.** Voor het smeren van de cilinder draait u het dopje van het smeerpipetje op de cilinder eraf en vult deze met enkele druppels WileSCO stoommachine olie (art.No: Z83) (Let op normale smeerolie is niet geschikt voor stoommachines) tijdens het smeren het vlieg wiel enkele malen ronddraaien zodat de olie in de cilinder gezogen wordt. Iedere keer als de brandstoflade bijgevuld moet worden dient u te smeren zodat de cilinder niet kan vastlopen (2 a 3 druppels olie zijn voldoende voor ca 10 min looptijd.) Alle lagers en bewegende delen dient u ook licht te smeren. Aanwijzing: altijd wanneer de ketel met water gevuld wordt dient u eerst d.m.v. de stoomfluit open te draaien de stoom uit de ketel te laten ontsnappen.

14. Brandstofblokjes in twee lagen in de brandstoflade plaatsen (het onderste plat en de bovenste op de smalle kant, niet meer dan 4 stuks). Daarna de blokjes aansteken. Uitsluitend de originele WILESCO brandstoflade gebruiken. **Pas op: de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen voor de omgang met open vuur treffen en in acht nemen.** De brandstoflade kan versteld worden, met de aan de zijkant aangebrachte gaten, passend in de brandstoflade geleiding van het ketelhuis, kan de zuurstoftoevoer en zodoende de vlamhoogte geregeld worden. Om droogstoken van de ketel te vermijden, moet iedere keer voordat de brandstofblokjes bijgevuld worden, het waterpeil gecontroleerd en de ketel opnieuw met water gevuld worden. De verhouding, brandstofblokjes tot de waterinhoud van de gevulde ketel is zodanig gekozen, dat de ketel zonder bijvullen van de brandstofblokjes niet drooggestookt kan worden. De brandstoflade moet helemaal in de houder geschoven worden! Dit voorkomt beschadiging van het peilglas. **Belangrijk: Na beëindiging van het stoken de brandstoflade, terwijl deze nog warm is, dus voor het afkoelen, uit de geleiding nemen en op een vuurvaste ondergrond leggen, anders blijft de schuif vastzitten.** Als de brandstoflade toch komt vast te zitten, kunt u deze losmaken door de brandstoflade licht te kantelen en naar links/rechts bewegen.

Let op: het stoken met brandstofblokjes vraagt veel zuurstof, een goede ventilatie van de kamer is derhalve noodzakelijk! Blokjes die niet helemaal opgebrand zijn, niet uitblazen vanwege de stank, maar helemaal laten opbranden. Indien niet voldoende water in de ketel zit, moet de brandstoflade op een vuurvaste ondergrond gelegd worden (bijv. een tegel of een vuurvast plaatje) en dan de brandstoftabletten helemaal laten opbranden.

15. Bij zichtbare stoomontwikkeling draait u het vlieg wiel een paar keer rond, zodat het condenswater uit de geleiding en de cilinder gedrukt kan worden, nu gaat de machine draaien en kunt u ook de modellen aandrijven.

16. Na beëindiging van het stoombedrijf en het afkoelen, moet de machine onderhouden worden. Het water wat nog in de ketel zit kunt u laten weglopen door de veerveiligheid en alle andere loszittende delen eraf te halen, door vervolgens de stoommachine op zijn kop te houden kunt u het water eruit laten lopen, wanneer dit moeilijk gaat even schudden. **Pas op "heet water"**. Het water dat nog achterblijft in de ketel kan geen kwaad. **Kalkaanslag op het peilglas en de binnenkant van de ketel mag in geen geval verwijderd worden met een etsend oplosmiddel.** (Als u het toch wilt proberen, dan met een middel dat messing en tin-lood verbindingen niet kan aantasten). De roetaanslag aan de onderkant van de ketel is niet schadelijk en kan met een borstel verwijderd worden. Als laatste nog even de machine goed droogpoetsen.

Garantie:

17. Alle WILESCO-Stoommachines worden zorgvuldig gecontroleerd en doorlopen een eindcontrole. Indien er toch nog enige gebreken optreden, dan zullen wij behulpzaam zijn bij eventuele reparatie. U kunt de stoommachine rechtstreeks aan de dealer of importeur zenden. **Wij vragen begrip voor het feit dat reeds gestookte en/of gebruikte modellen helaas niet omgeruild kunnen worden voor nieuwe modellen.** Een veel voorkomende klacht is helaas de lekkende stoomketel dit wordt veroorzaakt door het feit dat gestookt is met te weinig water in de ketel. Het zogenaamde droogkoken waardoor de soldeerverbinding van de ketel gaan vloeien en druppelvormig wordt. **Dit is het bewijs dat de ketel drooggestookt is, waarop onder geen beding garantie gegeven wordt. "Nogmaals: wilt u ten alle tijde het waterpeil in de ketel goed in de gaten houden"**.

Wij houden ons het recht voor technische veranderingen door te voeren.

Dank voor uw aandacht, wij wensen u veel plezier met deze mooie stoommachine.

En nu .....aan de slag!

WileSCO importeur:
Sweering b.v. te Almere-haven (NL)
Tel: 036-5310051 Fax: 036-5312284
wileSCO@planet.nl

S

Obs!
Viktiga anvisningar och säkerhetsåtgärder för din egen säkerhet:

1. Av säkerhetsskäl bör barn endast använda maskinen under uppsikt av vuxna (rekommenderad ålder från 8 år). Ångmaskinen måste alltid hållas under uppsikt vid drift och tills den har svalnat helt.

2. Eventuella driftstörningar får endast åtgärdas av auktoriserad fackman eller av WILESCO – i annat fall upphör garantin att gälla.

3. Vid förändring, reparationer och manipulationer som utförs på egen hand – och avvi-

ker från bruksanvisningen – upphör all garanti att gälla. Tillverkningsfel är undantagna.

4. Delar som står under ångtryck, t.ex. ångpanna och fjädersäkerhetsventil, har genomgått en 100-procentig kontroll före leverans. Fjädersäkerhetsventilen får inte justeras. **Ångmaskinen får inte användas utan fjädersäkerhetsventil.** Före varje användning måste fjädersäkerhetsventilens funktion kontrolleras (genom att du trycker ihop fjädern eller drar kort i den övre ventilstången). Om kalkrester från kalkhaltigt vatten har avlagrats på fjädersäkerhetsventilen, måste denna genast bytas ut mot en ny.

5. För hög temperatur: När ångmaskinen är igång blir slidplattan, pannan, pannhuset, fjädersäkerhetsventilen, ångledningarna osv. heta. Berör ej dessa! Risk för brännskada!

6. Skyddsåtgärder: Se under drift till att barn inte berör rörliga maskindelar.

7. Fara vid uppvärmning med för lite vatten i pannan: Starta aldrig maskinen utan att ha kontrollerat att det finns tillräckligt med vatten i pannan. Rekommendation: Fyll alltid på vatten när du fyller på fler torrbränsletabletter. **Vattennivån i kontrollfönstret måste alltid vara synlig vid den undre kanten**, eftersom lödningarna annars blir otäta och pannan förstörs. Reklamation, skada och följdskada som uppstår pga. detta beaktas ej. Vid läckor i ångpannan eller vid armaturerna som leder till att vatten eller ånga träder ut, måste ångmaskinen genast stängas av (ta ur brännarsliden och använd ångvisslan). Nöd- vändiga reparationer får endast utföras av auktoriserad fackpersonal eller WILESCO.

8. Ångmaskinen uppfyller gällande säkerhetskrav och föreskrifter. Alla ångpannor kontrolleras med ett spräng-/vattentryck på 5 bar. Driftrycket är högst 1,5 bar.

9. **Det är väldigt viktigt att bruksanvisningen finns tillgänglig vid varje användningstillfälle.**

10. Placera ångmaskinen på ett halkfritt underlag eller till exempel på en spånplatta (ca 16 mm) med ett lämpligt ytskikt. Fäst ångmaskinen med fyra träskruvar (3,5 x 45 mm). Anpassa storleken på plattan efter hur många modeller du vill använda tillsammans med ångmaskinen.

Bruksanvisning

11. Skruva ur fjädersäkerhetsventilen och fyll med hjälp av tratten ångpannan till 3/4 (kontrollfönstrets övre kant) med så varmt vatten som möjligt. Lyft tratten något, så att luften kan komma ur pannan. Använd endast kalkfattigt, eller allra helst kalkfritt, vatten (t.ex. destillerat vatten).

12. Montera ångvisslan på ångmaskinen. När du skruvar fast ångvisslan ska spaken peka så långt utåt som möjligt (du kan eventuellt lägga olika packningar emellan). Då blir det lättare att använda visslan utan att behöva röra vid ångmaskinen. Dra inte i spaken, utan skjut den bara försiktigt fram och tillbaka. **Tips!** Med spaken på ångvisslan kan du enkelt reglera ett övertryck i ångpannan eller kontrollera före smörjning om det finns något ångtryck kvar.

13. **Släpp ut ångan med hjälp av ångvisslan innan du påbörjar smörjning.** Sedan kan du skruva loss oljepåfyllningsskruven och fylla på WILESCO ångmaskinsolja (art.nr Z 83). Snurra svänghjulet flera varv, så att oljan tas upp. Smörj maskinen vid varje bränslepåfyllning, så att kolven inte kan fastna (2–3 droppar olja räcker till ca 10 minuters drift). Smörj alla lager och länkar lätt. Innan pannan fylls på ska man också kontrollera att det inte är något ångtryck kvar i ångpannan, genom att öppna ångvisslan flera gånger.

14. Lagg torrbränsletabletter i bränslelådan i två lager (det undre plant och det övre på högkant – max fyra tabletter). Tänd därefter tablettarna. Använd endast originalbränslelådan från WILESCO. **Obs! Vidta nödvändiga säkerhetsåtgärder för hantering med öppna eld.**

Bränslelådan är inställbar. Hålen på sidan är anpassade till bränslelådans styrning i pannhuset. Med dem kan syretillförseln regleras och därmed även lågans höjd. För att undvika torruppvärmning av pannan ska vattennivån kontrolleras och vatten fyllas på före påfyllning med bränsletabletter. Förhållandet mellan bränsletabletter och vattennivån i ångpannan har valts så att pannan inte kan torrvarmas utan ny påfyllning av bränsletabletter. Brännarsliden ska vara helt inskjuten. Viktigt! När uppvärmningen är färdig ska bränslelådan dras ut medan den fortfarande är varm – alltså innan den har svalnat. I annat fall kan lådan fastna genom att bränslerester klibbar fast. Om bränslelådan någon gång skulle fastna är det lätt att lossa den genom att föra den fram och tillbaka i sidled (höger/vänster).

Obs! Eldning med torrbränsletabletter kräver mycket syre. **Därför är det nödvändigt att rummet har god ventilation!** Tabletter som inte är helt förbrukade avger en viss lukt och ska ej blåsas ut utan förbrännas helt. Om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan ska bränslelådan ställas på ett eldfast underlag och bränsletablettarna förbrännas helt.

15. Sätt igång svänghjulet för hand, så att kondensvattnet i ångledningarna och cylindern kommer ut. Nu sätts ångmaskinen i drift.

16. När ångmaskinen har tagits ur drift och svalnat ska den underhållas. Töm ur vatten som finns kvar i ångpannan. Lossa på fjädersäkerhetsventilen och ta bort alla lösa delar på maskinen innan du vänder på den. Se upp för hett vatten! Vatten som är kvar i pannan kan inte skada funktionen, men ev. leda till avlagringar på kontrollfönstret. Avlägsna aldrig kalkrester på kontrollfönstret eller i pannan med ättika eller andra starkt frätande medel (Rekommendation: Använd ett kalklösande medel som inte angriper mässing och lödnett). Sotbildning på undersidan av pannan påverkar heller inte funktionen och kan tas bort med en bors-te. Torka slutligen maskinen helt torr.

Garanti:
17. Alla WILESCO-ångmaskiner genomgår en slutkontroll. Om ett fel skulle uppstå kan Du skicka ångmaskinen till oss direkt eller via en fackman. **Vi ber om förståelse för att uppvärmda/begagnade modeller inte kan bytas ut mot nya.** De vanligaste reklamationerna är otäta ångpannor. Lödtråden förstörs vid uppvärmning med för låg vattennivå. I sådana fall smälter lödnettet i lödtråden och pannan blir otät. Detta är ett entydigt bevis på att pannan har torruppvärmts. **Var noga med att ha en tillräcklig vattennivå, eftersom garantin inte gäller vid torruppvärmning.**

Miljöarbetet är en viktig del av vår verksamhet. Du har därför möjlighet att lämna in både originalförpackningar och ångmaskiner som har levtt ett långt liv till oss. (Vi täcker inte kostnaden för detta.) Alla maskiner/förpackningar som skickas till oss vidarebefordras för lämplig återvinning.

Vi förbehåller oss rätten att utföra tekniska ändringar.

WILESCO önskar Dig mycket nöje med Din ångmaskin och "full fart framåt"!